

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij voeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

401. Het spook op de spoorbaan. — 402. Avonturen met een Hoed. — 403. Een Woelig Leven. — 404. De Geheimzinnige Kruisvaarder. — 405. De avonturen van den Hovenier. — 406. Een bange Vlucht. — 407. De nieuwe Kasteelheer. — 408. De jonge Landlooper. — 409. De twee Kameraden. — 410. De Spion. — 411. De Dochter van den Visscher. — 412. De Dochter van den Bezembinder. — 413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onverwachte Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonuer van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwage... — 428. Het vuur in den nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberghe. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 455. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angst'ge Focht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Twee maal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schoolier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtvlieger.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraagt ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

Prijs: 60 centiem.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

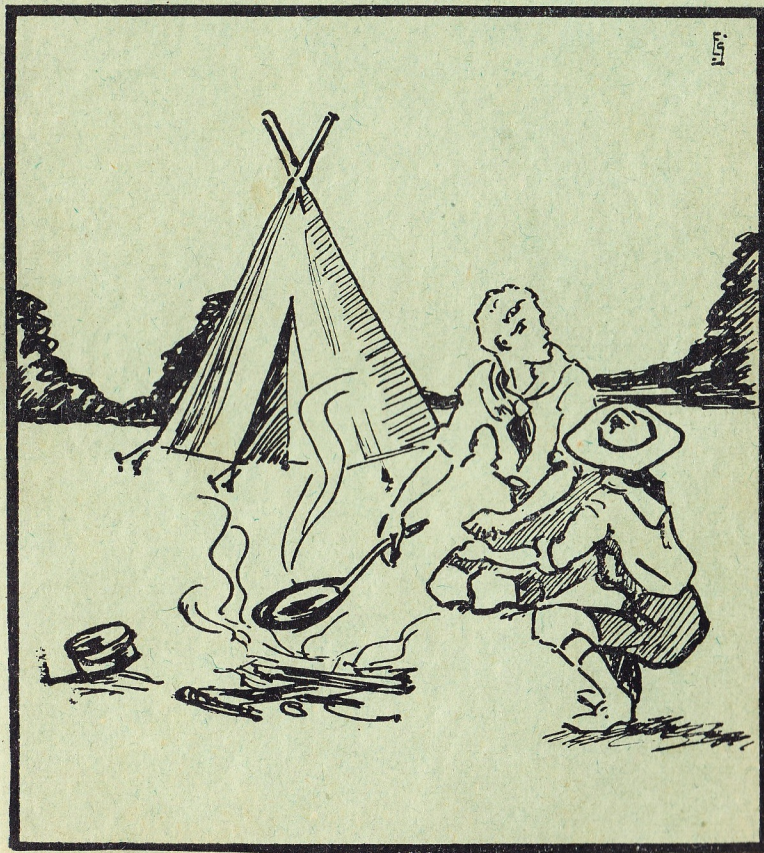
Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Nr. 487

A. HANS

Het Gestoorde Kamp

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

HET GESTOORDE KAMP

I.

Het was een warme Augustusdag en de werklieden van de groote Wilgenhoeve hadden het lastig. De oogst werd binnengehaald; reeds zat de schuur geheel vol en nu bouwde men mijten op het hof. De zon stak fel en ook uit de droge graanschooven sloeg de hitte op.

— O, ik wilde dat ik eens in de beek mocht spartelen, zei Victor, de jongste knecht. Wat zou me dat deugd doen!

— Kom, we rijden om een nieuw voer, riep Karel, een oudere man, die niet op de boerderij woonde, maar er veel arbeidde, al had hij zelf ook wat land. We moeten ons weren, want dat schoon weer zal misschien niet blijven duren, vervolgde hij.

— Zou de baas Rika niet met een kan bier zenden? Ik zag hem toch door het venster naar ons kijken, en hij ziet dus, dat we ons best doen, hernam Victor.

De eerste knecht van het Wilgenhof. Petrus Viele, lachte spottend.

— De baas heeft me vanmorgen gezegd, dat we weten, waar de steenput is, sprak hij op verachtelijken toon. We mogen van den vrek water drinken, zoo veel we er lusten. En dan zou Karel nog willen, dat we ons dood werkten!

— Toe, toe, hernam de oudere arbeider, ik werk al veertig jaar zoo hard ik kan en ik ben nog springlevend... 't Water hier in onze streek is zuiver en smakelijk en het stijgt niet naar het hoofd gelijk bier.

— Er zijn menschen, die ezel geboren zijn en ezel zullen sterven, bromde Petrus Viele.

Hij stond boven op de mijt en over het golvend land zag hij ginds in het Scheldedal den Sint Walburgatoren van Oudenaarde. In deze stad hoopte hij na den Zomer een plaats te krijgen als knecht in een brouwerij.

— 't Is het laatste jaar dat ik me afsloof op het land, beweerde hij. Dat baas Doorne dan zelf zijn werk doet!

— Kom naar beneden, we moeten naar het veld! drong Karel ongeduldig aan.

— Eerst wat rusten, zei Petrus. 't Is waarlijk of het uw eigen oogst is.

— Als ik in iemands dienst ben, doe ik mijn best gelijk voor me zelf.

— En ge zijt er ver mee geraakt. Krom en versleten voor uw tijd!

— Krom en versleten! Wel, Petrus, ge zijt dertig jaar jonger dan ik, maar ik ga voor u nog niet achteruit.

Petrus Viele liet zich naar beneden glijden, doch strekte zich dan op het gras uit in de schaduw van een boom.

— Eerst wat uitblazen. De baas zit in zijn koele kamer... hij maakt zich niet moe, zei hij.

— Hij mag niet werken van den dokter bij zulk weer. Hij zou een beroerte kunnen krijgen, merkte Karel op.

— Omdat hij zich al die jaren zoo dik gegeten heeft als een biervat! Stom van me, dat ik me hier verhuurd heb. Maar het zal niet lang meer duren! Ik heb waarlijk goesting om een beetje te slapen! hernam Petrus.

— Ik rijd zonder u voort, dreigde Karel.

— Doe maar... ik zal hier op uw terugkeer wachten. Als ge toch zoo gaarne werkt, kunt ge wel alleen met Victor een voer laden...

— 't Graan is nu zoo droog... Het weer kan al met eens veranderen en het ware toch jammer, moest de rest van den oogst verregenen, oordeelde Karel.

— Die warmte houdt nog lang aan; ik zie geen vuiltje aan de lucht...

— Victor, we zijn weg! zei Karel, wiens geduld ten einde was.

Ze stegen op den wagen, en Karel nam het leidsel der paarden.

— Goede reis! riep de onwillige knecht. Ik rust een beetje... ik zou ook een beroerte kunnen krijgen, al mag ik me hier niet dik eten gelijk de baas...

Wat nijdig zette Karel de paarden aan.

— Petrus zal wel achterop springen en dan kan hij eerst een eind loopen, mompelde hij tot Victor, die achter hem stond en zich nu ook ergerde aan de koppigheid van den oudsten knecht.

De wagen vertrok, maar Petrus bleef nog liggen.

— Ik laat ze een keer alleen over en weer rijden... de baas zal wel zitten slapen in zijn zetel, sprak hij bij zich zelf. Als Karel voor mij niet achteruit gaat, zooals hij zegt, wel, dat hij dan zijn kracht toont en met Victor alleen den wagen laadt.

De luitaard keerde zich op zijn zijde met het hoofd op den arm. Plots stond Doorne, de baas van de Wilgenhoeve naast hem, een dikke zware man, met rood, norsch gelaat. Hij had den wagen zien weg rijden met Karel en Victor. Dus leuterde Petrus Wiele nog. Die lag nu hier in het gras. Doorne werd eensklaps woedend, wat hem

dikwijls gebeurde, hij schopte naar zijn eersten knecht.

— Leegaard, waarom zijt ge niet mee naar het veld! schreeuwde hij.

Petrus sprong op en werd dadelijk ook driftig.

— Niet stampen... ik ben geen varken, snauwde hij terug.

— Ge ligt hier toch als een varken. Denkt ge dat ik u betaal om te slapen?

— Een mensch moet nu en dan wat rusten... gij zit heele dagen in uw zetel, treiterde Petrus.

— Wat ik doe of laat gaat u niet aan... Geen praatjes! Naar het veld en rap!

— Zoudt gij er mij naar toe sleuren! Ha, probeer dat eens! Mij schoppen als naar uw hond! Ge hebt het te hoog in uw dikken kop...

De baas zou beter kalm gebleven zijn. Wie zich zoo gauw kwaad maakt, handelt gewoonlijk dwaas. En Doorne gaf Petrus een klap in het gezicht. Woedend greep de knecht hem bij de borst. Zijn oogen fonkelden en zijn tanden grijnsden tusschen de dikke lippen.

— Laat me los! raasde Doorne. Ik jaag u weg, deugniet...

— En ik mij laten slaan!

Petrus was een sterke kerel en wierp den baas op den grond.

— Nu zal ik eens op u trommelen, nietwaard, siste hij. Ik haat u al lang.

't Zag er kwaad uit voor Doorne, maar gelukkig snelde een fruitkoopman toe, die juist met zijn kar het hof op reed. Hij begreep wel niet recht wat er gebeurde, doch hij had het lawaai gehoord en nu zag hij hoe Petrus Doorne een slag om de ooren gaf. Hij trok den knecht met een ruk achteruit.

— Met uw baas vechten! riep hij afkeurend.

— Ja, en ook met u, als ge u met ons moeit.
't Is tusschen Doorne en mij! raasde Petrus.

Doorne stond op, en als uitzinnig van woede, snakte hij de zweep van den fruitkoopman op en djakte er zijn knecht mee over het lichaam.

— En weg nu! raasde hij. Ik zal uw rommel van kleren wel op de straat smijten en uw geld er bij!

Petrus wilde hem weer aanvliegen, doch kreeg nog een trek met de zweep. En de koopman dreef hem toen achteruit.

— O, vader! klonk het eensklaps, en verschrikt snelde een meisje van een jaar of vijftien toe.

Het was Rika, de dochter van Doorne. Half schreiend sprong ze tusschen de vechtenden... O, vader had weer ruzie met Petrus; het gebeurde zoo dikwijls. Maar nu was het erger dan ooit. En vader, die zich rustig moest houden om zijn gezondheidstoestand, en bij heftige gemoedsbeweging een beroerte kon krijgen!

Rika nam hem bij den arm.

— Kom mee in huis! smeekte ze.

— Ik wil eerst dien schobbejak van mijn hof ranselen... Hij lag te slapen in het gras...

— Vader, kom mee! drong het meisje aan.
O, ge maakt u weer ziek!

— Die schavuit smeed me op den grond, mij, den baas van de Wilgenhoeve! Die krotter, die schooier! Hij kwam me vroeger schoon spreken om hier te mogen wonen, hij had geen kleren aan zijn lijf...

— Maar daarom laat ik me niet door een rijken vrek slaan als een hond! bulderde Petrus terug.

— Is het nu uit? vroeg de koopman.

— Gij doet van eigen met Doorne mee, ge peinst misschien dan zijn peren wat goedkooper te krijgen.

— Scheer u weg! De baas jaagt u van 't hof.

— Ja! tierde Doorne. Rika, haal zijn kleren, smijt ze op straat... en zijn geld er achter! Maar die schoft komt niet meer binnen...

— O, heel goed! Maar ik zal toch zelf mijn goed halen... Een gierige schrokker als gij zoudt nog iets kunnen achterhouden, hoonde de knecht.

— Petrus, zwijg toch! beval Rika.

— Ik zou niet weten waarom.

De knecht liep scheldend weg.

— Zoo'n nietwaard... Dat lag hier in het

gras en liet Karel en Victor alleen naar het veld rijden. En toen ik hem vroeg, of ik hem betaalde om te slapen, kreeg ik een grooten bek, zei Doorne, als om zich te verontschuldigen.

Want hij gevoelde wel, dat hij ook ongelijk had, maar dat zou de trotsche eigenaar van de groote boerderij niet bekennen.

Aan den arm van zijn dochter ging hij dan in huis. De koopman zette zich op de trede van zijn kar en zou maar wat wachten, om over zaken te spreken. Hij keek toch begeerig naar den weelderigen boomgaard, waar het rijpe fruit verlokkelijk tusschen de bladeren hing. Hij wenschte Donderdag op de markt van Oudenaarde goede zaken te doen.

Doorne telde het loon van Petrus. Hij zou hem de maand uit betalen. Rika zag zwijgend toe. Het was wel heel erg een knecht door te zenden in den oogsttijd... maar het kon nu niet anders. Zij zou straks helpen, liever dan Petrus nog te houden. Het ging al lang mis tusschen vader en hem en nu was de haat losgebroken in geweld... Er zouden ongelukken kunnen gebeuren. Wie weet hoe ellendig vader zich straks weer zou gevoelen na zulk een heftig tooneel.

Doorne was al een heelen tijd ziekelijk. Hij had een te hoogen bloeddruk, beweerde de dokter. Hij moest zich rustig houden, matig eten en ook vooral de hitte schuwen. Rika had geen

moeder meer. Twee broers waren getrouwd; de een woonde tegen Gent, en de ander een eind over Ronse. Ze konden niet meer helpen in drukke tijden... En veel zorg rustte op het vijftienjarig meisje. Vader was daarbij lastig. En dan zulk een groot bedrijf! Doorne wilde niet gaan rentenieren. Hij was aan zijn hoeve gehecht en ergerde er zich aan, dat hij niet veel meer mocht werken. Soms deed hij het toch, en bromde hij, dat de dokter een dwazerik was. Maar dan moest hij die ongehoorzaamheid duur bekopen. Hij sliep 's nachts niet... was erg ongemakkelijk, en had het benauwd.

En nu die ellende met Petrus... Ja, er moest een eind aan komen.

De knecht treuzelde op zijn zolderkamertje.

— Als de deugniet nog lang weg blijft, haal ik hem van boven! gromde Doorne.

— Kalm toch, vader! suste Rika.

— Hij moet weg... Liever laat ik mijn oogst op het land vergaan... Hoor hem stampen op den vloer, om mij te plagen. En dat in mijn eigen huis! Ha, ik zal om de gendarmen zenden.

— Dat is niet noodig...

— Let maar op dat de schelm niets van ons mee neemt!

— O, dat zal hij niet doen. Wat zou hij op zolder vinden!

Eindelijk verscheen Petrus. Hij droeg zijn

weinige bezittingen in een zak. Rika ging bij hem in de gang.

— Hier is uw geld, zei ze, de maand uit betaald...

— Van eigen! Maar ik moet nog meer hebben! Zie eens hier!

Petrus wees naar zijn gezicht; er was een roode striem van de zweep op zijn linkerwang.

— Ge moest vader maar gerust gelaten hebben! zei Rika.

— Hij is begonnen... Honderd frank er bij, of ik ga naar de gendarmen...

Driftig kwam Doorne uit de kamer.

— Wat honderd frank! tierde hij. Ha, honderd schoppen, als ge niet rap van mijn hof zijt!

— Vader! smeekte Rika.

De fruitkoopman hoorde de twistende stemmen en schoot toe.

— Is hij weer bezig? vroeg hij.

— De schavuit zou me nog honderd frank willen afzetten! hoonde de landbouwer.

— Schadevergoeding... Hij heeft me met de zweep geslagen! zei Petrus.

— Ik zie het op uw uithangbord! spotte de koopman. En ge hebt het verdiend... Maak u nu weg. Zie jongen, ik heb mijn zweep meegebracht.

— Mouwvager! Wel, 't loopt zoo niet af. Ik zal die roode streep eens aan de gendarmen tonen, verzekerde Petrus.

— Ze zullen u zien komen...

Petrus schold Doorne nog eens uit en liep dan heen.

— Vader, rust nu! zei Rika. Ik zal de zaken met den koopman wel doen...

— Neen, ik ben hier de meester...

— Weer bang, dat ik het fruit te goedkoop zal laten! dacht de dochter. Moet vader zich nu nog eens opwinden bij het loven en het bieden?

— O, we zullen rap t'akkoord zijn, beweerde de handelaar.

Hij ging met den baas naar den boomgaard. Rika hernam haar huiselijke bezigheden.

— Wat een morgen! kloeg ze. Vader zal het straks wel voelen en zich nog eens kwaad maken als de oogst trager binnen komt, nu Karel en Victor het alleen moeten doen. Waar kunnen we hulp vinden? Ieder is druk bezig... Ik zal een hand toesteken. Maar vader dan alleen laten! En Julia, die juist ziek te bed ligt.

Julia was de meid.

Doorne en de fruitkoopman schenen het toch zoo spoedig niet eens te zijn over den verkoop van een paar boomen peren. 't Duurde vrij lang, eer vader weer binnen kwam.

— Ieder wil me afzetten! bromde hij. Die vent zou mijn beste peren voor iets van niemendal moeten hebben!

— Hebt ge verkocht?

— Ja, maar toch nog te goedkoop! Hij is al aan 't plukken... Rika, waar kunnen we nu een derden man vinden?

— Nergens, vrees ik. 't Is overal druk. Maar ik zal wel helpen. Ik kan de schooven opsteken.

— Ja, doe dat, want anders geraken we te ver achteruit. Het weer kan vanavond of vannacht breken en dan regent het misschien weken lang. Wel, die schoft van een Petrus! Na den oogst zullen we wel rap een nieuwen knecht hebben. Zou Julia niet kunnen opstaan?

— Neen, vader, ze heeft koorts... Toe, zet u nu in de kamer, daar is het koel. Ge ziet zoo rood.

— 't Is de schuld van dien nietwaard. Ik had hem al vroeger moeten doorzenden.

Rika verkleedde zich wat. Ze keek nog eens naar het eten in de keuken. Vader zat nu rustig in zijn zetel.

De hooggeladen wagen keerde terug.

— Petrus is weg gezonden, ik zal mee helpen, zei Rika tot Karel Pardaen en Victor.

— Komt Petrus niet meer? vroeg Karel.

Rika vertelde in enkele woorden 't gebeurde.

— Laat ons nu haastig voort doen! zei ze dan.

— 't Is zwaar werk voor u...

— Dat geeft niet, ik ben niet van suiker.

Rika stak met Victor de schooven op. Ze kreeg het vreeselijk warm, maar ze hield moedig vol.

Toen de wagen leeg was, zei ze:

— Ik zal een kan bier halen. Ge moet toch eens drinken.

Karel en Victor zouden voor den middag nog een voer halen. Rika kon dan voor het noenmaal zorgen. Ze keek eens naar vader; hij zat nu een pijpje te rooken, maar over zijn gelaat lag een norsche trek. Hij kwam in de keuken en zag het verhit gelaat van zijn dochter, die nu weer voor de gloeiende kachel stond.

— Ho, dat ik de handen in mijn zakken moet houden! bromde Doorne.

— Op uw jaren moogt ge wel wat rusten, vader!

— Rusten brengt geen geld binnen...

— Och, we hebben niets te kort...

— Te kort, neen, maar hoe rijker, hoe beter!

Die geldzucht hinderde Rika ook erg. Als ze iets aan arme menschen wilde geven, moest ze het in het geheim doen. Toch was er rijkdom op de Wilgenhoeve.

— En Julia die maar ziek blijft! Ze verkoopt zeker trunten, bromde Doorne.

— Neen, vader, ze zag vanmorgen rood van de koorts. Ze heeft eergisteren te hard gewerkt in de brandende zon.

— Te hard! Al de jonge menschen zouden willen rentenieren. In mijn jeugd was 't anders.

Doorne slofte weer heen. Het was hem toch te

warm bij het vuur. Rika ging naar boven met een kannetje citroenwater. Julia, de flinke meid van ongeveer twintig jaar lag ziek te bed.

— Hoe is het? vroeg Rika.

— Och, zeer in mijn hoofd en veel dorst...

— Hier is wat te drinken...

— Dat is braaf...

Gretig ledigde Julia een glas van den frisschen drank.

— Wat lawaai was er daar straks toch? vroeg ze dan.

— Petrus die van zijn neus maakte... Hij is weggezonden...

— Nu midden in den oogst?

— Er was niets aan te doen. Hij wilde niet werken en vocht met vader...

— Zoo'n luiaard... Eigenlijk ben ik blij, dat hij van 't hof is, maar 't komt nu toch van onpas. Dat ik kon werken!

— Ik steek een handje toe...

— En ge hebt al zoo veel te doen!

— We geraken er wel door. Martel daar uw hoofd niet mee... Lig rustig...

— Ik heb het zoo warm...

— Wacht, ik zal een kan frisch water uit den steenput halen, dan kunt ge nu en dan uw hoofd verkoelen.

Rika was een meisje met een goed hart en veel naastenliefde, heel anders dan haar vader. Ze

aardde daarin naar haar vroeg gestorven moeder. Zoo zorgde ze nu uitstekend voor de dienstbode, die echter geen zin in eten had.

Weer kwam de volgeladen wagen.

— Eerst eten! riep Rika tot Karel en Victor. Straks zullen we lossen...

De werkmán en de knecht waschten zich eens flink onder de houten pomp, die achter het huis stond.

Doorne ergerde zich weer. Hij rook het gebakken spek, maar mocht er niet van eten... De dokter had hem sterk aangeraden zich met lichten kost en vooral met fruit te voeden. De landbouwer overtrad ook dikwijls dat voorschrift. Hij vertelde nu op zijn manier aan Karel en Victor zijn wedervaren met Petrus. Hij vergat echter te zeggen dat hij den nu weggestuurden knecht het eerst een schöp gegeven had.

— Petrus doet dom, sprak Karel. Hij zit in de « Koornbloem » te drinken. Hij schold ons uit.

— Wel, hij kan er zijn geld verdoen, en dan van den dauw leven, schimpte Doorne. Ha, hij zou naar de gendarmen gaan, de bluffer!

— Nu aan tafel! kommandeerde Rika. Ik zal den fruitkoopman ook vragen om mee te eten, vervolgde ze tot haar vader.

— Neen, neen, dat is niet noodig, antwoordde Doorne haastig. Hij heeft al genoeg op mijn prijs afgedongen!

Rika zweeg. Ze mocht haar vader niet boos maken.

Na het eten konden Karel en Victor wat rusten, en ze strekten zich in de schaduw van een boom uit. Intusschen waschte Rika de schotels. Ze zag wel erg tegen den namiddag op, maar het zou weer avond worden en ze was een dapper meisje...

II.

De vijf jongens die niet ver van Edelare op een heuvel zaten, hadden het ook warm. Ze kwamen per fiets van Antwerpen, en wilden het schoone heuvelland van Zuid-Vlaanderen bezoeken. Nu lag als aan hun voeten, in het diepe Scheldedal, de stad Oudenaarde, en aan den overkant welfden zich de hoogten van Mooregem, Huisse tot Tiegem toe.

Frans, Herman, Joris, Lode en Steven hadden een schaduwrijk plaatsje gekozen en zouden hier den stikheeten namiddag laten voorbij gaan. Daarna wilden ze nog een eind verder rijden... Steven, die de streek nog al goed kende, wist bij Mater een schoon plaatsje om te kampeeren.

Ze babbelden nu over hun reisprogramma. Ze wilden den Ouden Berg bij Geeraardsbergen, het Vloesbergbosch, den Hootond bij Ronse en den Kluisberg bezoeken. Och, ze behoefden zich niet

te haasten. De vacantie duurde lang, en ze waren allen ruim van geld voorzien, al leefden ze zuinig op hun tocht.

Drie dagen geleden hadden ze Antwerpen verlaten. Door het Land van Waas reden ze naar Gent en van daar naar Oudenaarde.

De vermoedheid zat hun al wat in de beenen, en daarom hielden ze nu rust. Ze hadden een prachtig uitzicht. Ze waren gewoon aan uitstapjes in de vlakke Kempen. Hier begrensden hooge heuvels de dalen, en van sommige punten kon men uren ver zien. Steven had een boek van Omer Wattez bij zich: « De Vlaamsche Ardennen ». Het handelt over de streek en de jongens vonden er nuttige inlichtingen.

Om een uur of vijf vroeg Lode, die de grootste was van het troepje:

— Willen we nu eens door zetten?

— Ja, antwoordde Herman. Zóó warm is het niet meer...

— En we hebben vandaag weinig gedaan, voegde Joris er bij.

— Wel, dat kan er toch door, beweerde Steven. We kampeerden bij Gaver, en dan reden we naar Oudenaarde. We hebben er het stadhuis, de Sint Walburga-, de Pamelkerk en het begijnhof bezocht. Zoo werd het middag...

— En daarna bestegen we dezen berg onder een blakende zon. Wat was ik blij, toen ik hier

kon neer vallen, bij dat plezant fonteintje, sprak Frans. Ik moet er nog een flinke teug uitdrinken. Aardig, hoe dat lekker water uit den grond borrelt!

— Op veel plaatsen in deze streek, zei Steven. Het troepje vertrok. De fietsen waren zwaar beladen met kleren, dekens, levensmiddelen, potjes en pannetjes en een tent. Ge weet, dat kampeerders nog al wat mee te nemen hebben. Gelukkig bleef de weg — een oude heirbaan — nu vrij vlak: links en rechts hadden de jongens dikwijls het uitzicht op heuvels, die wazig opbultten in de warme lucht.

Steven verzekerde, dat ze vandaag niet ver meer moesten rijden. Hij wist een plekje aan een beek, waarin ze een heerlijk bad konden nemen.

Ze stapten nu en dan eens af, als Steven, de gids, iets te vertellen had. Zoo aan de oude Kerselaarkapel, waar Karel V reeds ter bedevaart kwam, en elke Meimaand duizenden samen stroomden. Steven wees een heuvel, waarop een windmolen stond, de Boschenare. Aan de andere zijde toonde hij den Wolvenberg, die dien naam kreeg, toen er nog wolven in Vlaanderen leefden.

Op een zeker punt liet Steven weer halt houden. Hij bekeek een kaartje en zei, dat ze nu spoedig links een zijweg moesten inslaan. Dat gebeurde dan ook. De jongens reden door het

dorp Mater, en daalden weldra een steile helling af.

— Flink remmen! kommandeerde Steven, en dat was ook noodig.

De natuur leek hier veel wilder; de knapen vonden het er prachtig. En ze prezen de kennis van Steven, toen deze een verrukkelijk hoekje aanwees om te kampeeren. Steven had hier veel tochtjes gedaan, want zijn vader was uit deze streek afkomstig.

Een beek lokte tot een bad uit. En spoedig plasten allen in het frissche water.

Na de zwempartij zouden drie jongens de streek eens verkennen. Intusschen moesten Herman en Joris een maal bereiden. Men had nog levensmiddelen. De anderen beloofden melk mee te brengen.

III.

Op de Wilgenhoeve werd nog druk voort gewerkt. Doorne liep slecht gezind rond. Hij voelde zich ongemakkelijk. Het gebeurde van dien morgen, had hem geen goed gedaan. Het was nu wat koeler en Doorne meende, dat de frissche lucht hem zou opknappen. Hij wandelde over een wegel weg.

— Wat is me dat ginder! bromde hij. Jongens op mijn land! Het lijken heertjes uit de stad...

Driftig stapte Doorne verder.

Herman en Joris keken verschrikt van hun werk op. Ze hoorden plots een nijdige stem.

— Hei, moorschers, weg van mijn land. Daar vuur maken... wat beteekent dat! klonk het.

't Was Doorne die zoo te keer ging. Hij zag, dat het vreemde jongens waren en zijn wantrouwen laaide daardoor nog feller op. Zulke gasten zouden straks wel in zijn boomgaard durven kruipen en fruit stelen.

— We komen van Antwerpen en zouden hier willen kampeeren, zei Herman. We maken nu ons eten gereed...

— Geen mooscherij op mijn land! Ge kunt seffens opkramen... Rap!

Juist naderden de makkers. Ze hoorden, wat er gebeurde. Lode wilde nog parlementeeren.

— Weg! schreeuwde Doorne. Of ik zend om de gendarmen!

— Zwartkijker, gij kunt zeker geen plezier verdragen! schoot Frans uit, die een vrijzeg was. Waar moeten we dan overnachten?

— Blijf in uw huis te Antwerpen!

't Kamp werd op onhebbelijke wijze gestoord. Een arbeider, die daar voorbij kwam en al meer zulke reizende jongens had gezien, zei nu:

— Kom aan den anderen kant van de beek; daar heeft Doorne niets te zeggen. Het is land van Mareman en die zal u niet verjagen...

— Moet ge zulk vreemd gespuis binnen de gemeente halen? bromde de baas van het Wilgenhof tot den werkman.

— Och toe, die gasten zijn met vacantie...

— En gespuis moogt ge ons niet noemen! snauwde Frans.

— Laat ons rap verhuizen... 't is niet ver! sprak Lode.

Over de beek lag een boom bij wijze van brug.

— En komt niet op mijn hof! waarschuwde Doorne, waarna hij grimmig terug keerde.

Zoo knapte hij niet op. Thuis was de laatste wagen voor heden gelost. En Rika maakte het avondmaal klaar. Doorne sprak haar over die vreemde jongens.

— Och, vader, waarom hebt ge ze verjaagd? vroeg het meisje.

— Omdat ze van mijn land moeten blijven. Als ge ze hier rond de hofstede ziet draaien, roep me dan.

De maaltijd werd gestoord door Petrus, die dronken aan het hek verscheen en luid om honderd frank tierde.

— Daar is de nietwaard weer! zei Doorne kwaad. We zullen nu kort spel met hem maken. Victor, loop om de gendarmen!

— Baas, laat mij eens doen, sprak Karel.

Hij ging naar den ontslagen knecht, en zei:

— Petrus, trek er rap van door, ga naar uw

moeders huis en kruip in bed. Anders doen de gendarmen u straks mee. Ge zult u dan willen verweren en morgen zit ge te Oudenaarde in de gevangenis, met meer spijt dan haren op uw hoofd...

Petrus beweerde dat hij honderd frank als schadevergoeding moest hebben. Hij gaf Karel een duw en zwijmelde op het hof. Woedend greep Doorne het geweer, dat naast den schoorsteen hing.

— Vader, niet schieten! smeekte Rika.

Maar de landbouwer liep met zijn wapen naar buiten.

— Weg, of ge zijt er aan! tierde hij.

Petrus werd eensklaps zeer bang.

— O, schiet me als het u belijft niet dood! smeekte hij.

— Vertrek dan! raadde Karel hem aan.

Zoo vlug hij kon verdween de dronkaard van de hoeve.

— Als hij me nog last aan doet, roep ik er de gendarmen bij, sprak Doorne.

Het was een onaangename avond. Toen Rika eindelijk op haar kamertje was, bad ze dat God haar vader toch tevredenheid en herstel zou schenken...

De Antwerpsche jongens zaten in hun kamp aan de overzijde van de beek. De stoornis door de grimmigheid van Doorne verwekt, was wel niet prettig geweest, maar och, ten slotte lachten de knapen met het geval. Ze zouden morgen niet naar de Wilgenhoeve gaan om brood en melk te koopen. Ze wilden den norschen landbouwer liever mijden.

De tent was nu opgesteld, en de reizigers legden zich op hun zeil en deken neer. Steven kon echter den slaap niet vatten en kroop wat later naar buiten. Het was er nu zoo heerlijk frisch. De jongen wandelde wat heen en weer, straks zou hij dan wel meer vaak krijgen.

Eensklaps hoorde hij iemand spreken... Hij schrok wel even; het was zoo eenzaam hier, maar dadelijk beheerschte hij zijn ontsteltenis. Kampeerders mochten geen vrees hebben.

Hij bemerkte een gestalte... Die man sprak blijkbaar in zich zelf.

— Mij met een zweep slaan... ik zal het Doorne anders leeren... Ha, hij houdt meer van zijn oogst dan van zijn knecht... Wacht maar, leelijke vrek!

Steven verstond duidelijk deze woorden, want door zijn vader kende hij vrij goed de taal van deze streek.

— Die vent heeft kwaad in den zin, zei hij bij zich zelf.

Even dacht hij na. De nachtelijke zwerver wilde misschien iemand aanvallen.

— Dan moeten we dat verhinderen, sprak hij.

Steven wekte zijn vrienden. 't Duurde wat eer deze begrepen, dat hij ze buiten wilde hebben. Ze hoorden, wat er aan de hand was. Toen waren ze spoedig klaar. In spanning trokken ze ook over den akker om den zonderling man op te sporen... Ze kwamen bij de Wilgenhoeve.

— Brand! kreet Lode. Kijk daar, die vlam!

— Vlug, we moeten de menschen wekken. De deugniet zal brand gesticht hebben! riep Steven. Bij elkaar blijven. De kerel zal ons misschien aanvallen.

Het groepje rende op het hof. Uit een graanmijt sloeg het vuur omhoog. Steven bonsde op de deur.

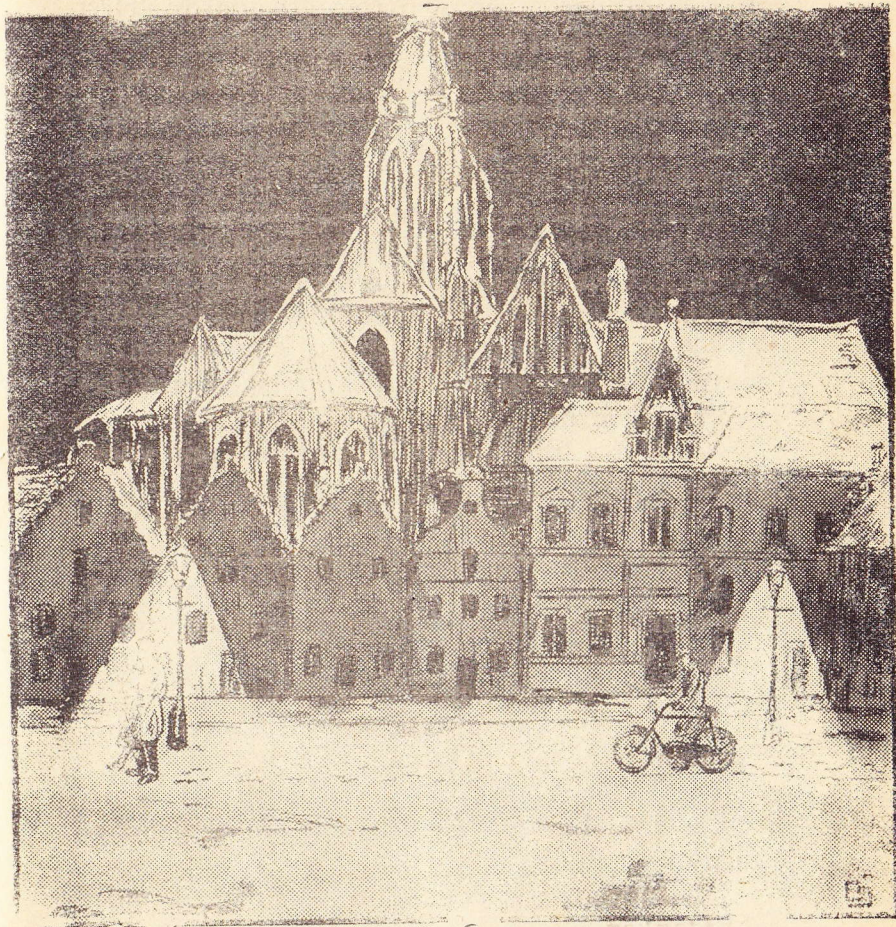
— Brand! Brand! schreeuwden allen.

— We zullen al beginnen blusschen, zei Herman.

't Was niet zoo heel donker en hij had den steenput onder een steenen dakje bemerkte. De wakkere knapen putten water en vielen het vuur aan.

Doorne had onrustig geslapen en was het eerst aan de deur. Victor en Rika volgden ook.

— Ha, die vreemde knuffels zijn toch op ons

hof en hebben zeker sigaretten gesmoord... Heel mijn oogst gaat er aan! tierde Doorne.

— Wij hebben den brand niet aangestoken maar ontdekt! snauwde Steven verontwaardigd. We zullen straks spreken. Nu moet er gewerkt worden!

Dat begrepen Victor en Rika ook. Ze haalden haastig rieken en trokken het brandend graan uit de mijt. Gelukkig woedde het vuur nog niet zoo fel en, na een kwartier, was alle gevaar geweken.

— Ware de mijt niet gebluscht geworden, de brand zou naar de schuur overgeslagen zijn, be-
weerde Doorne.

— Vader, die jongens hebben een ramp voor-
komen, zei Rika.

— 't Is de kwade pier, die ons van zijn land
joeg, fluisterde Steven tot zijn makkers.

Hij vertelde nu hoe hij een man betrapt had,
die over een zweep en den oogst sprak en bedrei-
gingen uitte.

— 't Is Petrus geweest, zei Victor.

De weggejaagde knecht was niet meer te be-
speuren.

— O, die schoft! riep Doorne uit. Maar hij
zal er voor boeten. Victor, loop om de gendar-
men!

— Jongens, zei de landbouwer dan, ik moet
u bedanken...

Ja, Doorne mocht nu wel eens aan zijn grim-

meigheid herinnerd worden. Hij noodigde de
knapen in huis. Rika stak de lamp aan. Een half
uur later verschenen twee gendarmen; ze onder-
vroegen de knapen. En in het gras vonden ze
nog half opgebrande lucifers.

— We zullen Petrus Wiele zoeken, beloof-
den ze.

De Antwerpsche jongens hielden den ganschen
nacht de wacht op de hofstede, maar de brand-
stichter liet niets meer van zich merken. De kna-
pen ontbeten in de keuken en kregen een gan-
sche massa fruit mee. Nu wist Doorne niet, hoe
hij zijn vriendelijkheid moest betuigen.

Karel Pardaán schrok toen hij naar zijn werk
kwam, en alles hoorde. De knapen trokken naar
hun tent en namen rust. Ze sliepen als een roos
tot 's middags.

Dan keerden ze naar de Wilgenhoeve terug.
Ze zagen, hoe Rika zich afsloofde bij het inhalen
van den oogst.

— Willen we helpen? stelde Steven aan zijn
makkers voor.

Allen vonden het goed. Rika kon thuis blij-
ven. Voor 't eerst in langen tijd lag er een vroo-
lijke trek op Doorne's gelaat.

's Avonds was de oogst binnen. Rika had wa-
fels gebakken en men vierde plezierig het oogst-
feest. En Doorne ergerde er zich niet aan, dat de
Antwerpsche jongens nu aten als wolven...

Dienzelfden avond, al laat, sloop Petrus Wiele, met zijn rijwiel aan de hand, over de markt van Oudenaarde. Hij had wraak willen nemen op Doorne toen hij nog geheel verdwaasd was door den drank. Hij merkte, dat zijn plan mislukte en nam de vlucht. 's Morgens besefte hij beter zijn misdaad. Hij haalde thuis zijn rijwiel en zou de streek verlaten. Hij wilde naar West-Vlaanderen rijden en daar werk zoeken.

Toen hij aan de voorstad Bevere was, zag hij eensklaps twee patroeljeerende gendarmen. Deze sprongen voor hem. Petrus stapte verschrikt van zijn fiets.

— Wie zijt gij? vroeg de overste.

Petrus noemde zijn naam.

—O, ga dan eens mee, hernam de gendarm.

Overal in het ronde was er bericht gezonden van het misdrijf. Zoo werd de schuldige aangehouden, en hij bekende alles.

De vijf Antwerpsche jongen moesten nog eens naar Oudenaarde terug rijden. Daar werden ze door een rechter ondervraagd, die hun dan geluk wenschte voor hun moedig optreden.

De vrienden kampeerden vier dagen op de Wilgenhoeve. Doorne wilde zijn norschheid goed maken en zijn dankbaarheid toonen.

Rika vond dit bezoek prettig en ook Julia, die genezen was, luisterde gaarne naar wat de

knapen 's avonds over Antwerpen en de Kempen vertelden.

Maar de reizigers moesten dan toch verder. Ze wilden immers ook naar Geeraardsbergen, Ronse en den Kluisberg. Ze namen hartelijk afscheid.

Doorne was dien dag stil. 's Avonds zei hij tot Rika:

— Ik heb in deze dagen veel geleerd en eens in mijn binnenste gekeken. Ik wantrouwde menschen die veel beter zijn dan ik. Zoo ook met die jonge gasten. Dadelijk dacht ik dat ze fruit zouden stelen... en zonder hen, zaten we hier op een afgebrand hof. Ik ben een ontevreden kerel geweest in al mijn overvloed en ik heb ook u het leven lastig gemaakt. Maar met Gods hulp zal het veranderen...

Doorne had nog veel strijd met zijn karakter, maar hij deed zijn best om woord te houden.

Er kwam een nieuwe knecht, en hij, Victor en Julia ondervonden, dat de baas goed was voor hen. De dokter vond Doorne veel geduldiger. Rika mocht openlijk arme menschen helpen. Ze werd zelve ook veel vroolijker.

En nu verbeterde ook Doorne's gezondheids-toestand. Tevredenheid en opgewektheid kunnen goede medicijnen zijn.

Petrus Wiele verscheen voor de rechtbank. Doorne moest getuigen. Hij erkende ook schuld.

Hij had op dien Augustusmorgen zijn knecht geschopt, en met de zweep geslagen.

Petrus mocht daarom toch geen brand stichten en hij kreeg een jaar gevangenisstraf.

De Antwerpsche knapen kwamen het volgend jaar weer eenige dagen op de Wilgenhoeve kampeeren. Ze werden niet in hun rust gestoord, beleefden geen bijzondere avonturen, en dat was ook het best zoo.

Maar Doorne betoonde zich een beminnelijken gastheer.

EINDE.

IN ZUID-VLAANDEREN

Er wordt tegenwoordig meer en meer gereisd en gekampeerd.

De Antwerpsche jongens hadden wel gelijk Zuid-Vlaanderen te bezoeken. En we bevelen ieder aan, deze streek van Oudenaarde, Ronse, Geeraardsbergen eens nader te leeren kennen. Het is er prachtig.

Brede wegen leiden er heen, van Kortrijk, van Gent, Brussel, Ninove, Aalst... Maar in Zuid-Vlaanderen kieze men ook eens de kleinere banen, die schilderachtige dorpen verbinden. Telkens wisselt het uitzicht in diepe dalen en op hooge heuvels.

De hoeven liggen in weelderige boomgaarden verscholen. De bodem is er vruchtbaar en draagt rijke oogsten.

Hier draaien nog lustig de wieken van veel molens.

Oudenaarde is een oude, zeer merkwaardige stad, bekend in onze geschiedenis. Ronse en Geeraardsbergen, waar meer nijverheid is, hebben ook een prachtige omgeving.

Bij het Vloesbergbosch loopt de taalgrens.

Van den Ouden Berg bij Geeraardsbergen, den Hootond bij Ronse, den Kluisberg bij Berchem en Ruiën, geniet men een wijd en heerlijk panorama.

Ook in West-Vlaanderen sluit zich een bekoorlijk gewest bij de Schelde aan, de omgeving van Tiegem.

Omer Wattez, die in zijn boek « De Vlaamsche Ardennen » Zuid-Vlaanderen beschrijft, werd geboren te Schoorisse, een lief gelegen dorp aan den voet van den Berg ter Steene, bezijden den ouden heirweg Oudenaarde-Geeraardsbergen.

Hij heeft ook in novellen en romans van het volk uit zijn geboortestreek verteld.

Ook van uit Noord-Frankrijk, van Tourcoing, Roubaix en omgeving komen veel bezoekers naar den Kluisberg.

Op den Ouden Berg bij Geeraardsbergen heeft elk voorjaar een groot feest plaats « Tonnekensbrand en Krakelingenworp ».